

II. SANOAT

Qoraqalpog‘iston Respublikasining sanoat ishlab chiqarishi

(2024 yil yanvar-mart)

2024 yilning yanvar-mart oylarida 5 159,4 mlrd. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo‘lib, sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 107,6 % ni tashkil etdi.

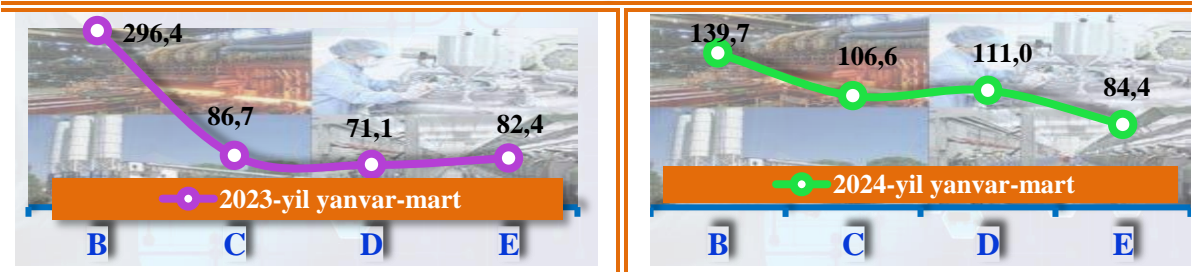
Sanoat ishlab chiqarish tarkibida eng katta ulush sanoat mahsulotlarini qayta ishlaydigan korxonalar hissasiga to‘g‘ri kelib, uning jami sanoat ishlab chiqarishdagi ulushi 79,3 % ni tashkil etdi.

Asosiy iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so‘m

B -	Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash,
C -	Ishlab chiqaradigan sanoat,
D -	Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash,
E -	Suv bilan ta‘minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish.

Asosiy iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish, FHI* % da

Jami sanoat ishlab chiqarishi fizik hajmi o‘shishining asosiy omili bo‘lib, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) sanoatning 6,6 % ga, tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash sanoatida 39,7 % ga o‘shishi kuzatildi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalashda 11,0 % ga o‘shishi kuzatildi. Shuningdek, suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilishning 15,6 % ga kamayishi kuzatildi.

*Sanoat ishlab chiqarishining fizik hajmi indeksi ishlab chiqarilgan mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) hajmining taqqoslanadigan davrlardagi o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

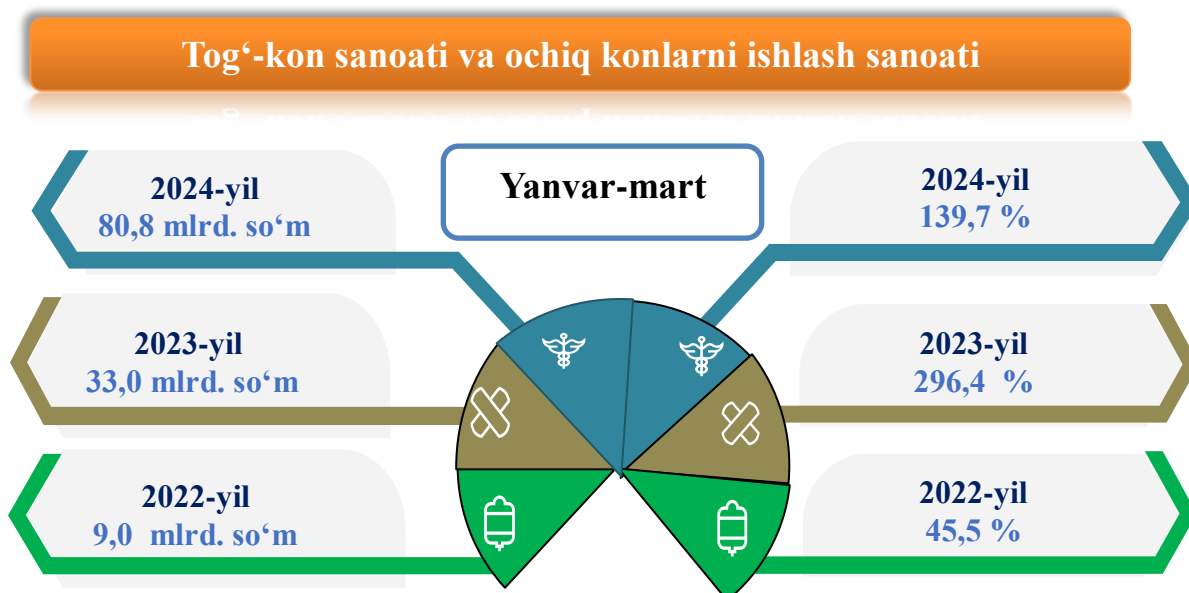
Statistik hisob-kitoblar bo‘yicha joriy yilning yanvar-mart oylarida kichik korxonalar va mikrofirmalar tomonidan ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmi 905,3 mlrd. so‘m miqdorida (jami sanoat mahsulotlari hajmining 17,5 foizi)ga baholandi va sanoat ishlab chiqarish indeksi o‘tgan yilga nisbatan 144,0 foizni tashkil etdi.

Shuningdek, yakka tartibdagi tadbirkorlar va uy xo‘jaliklari tomonidan ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmi 396,2 mlrd. so‘m miqdorida (7,7 foiz) hisob-kitob qilindi.

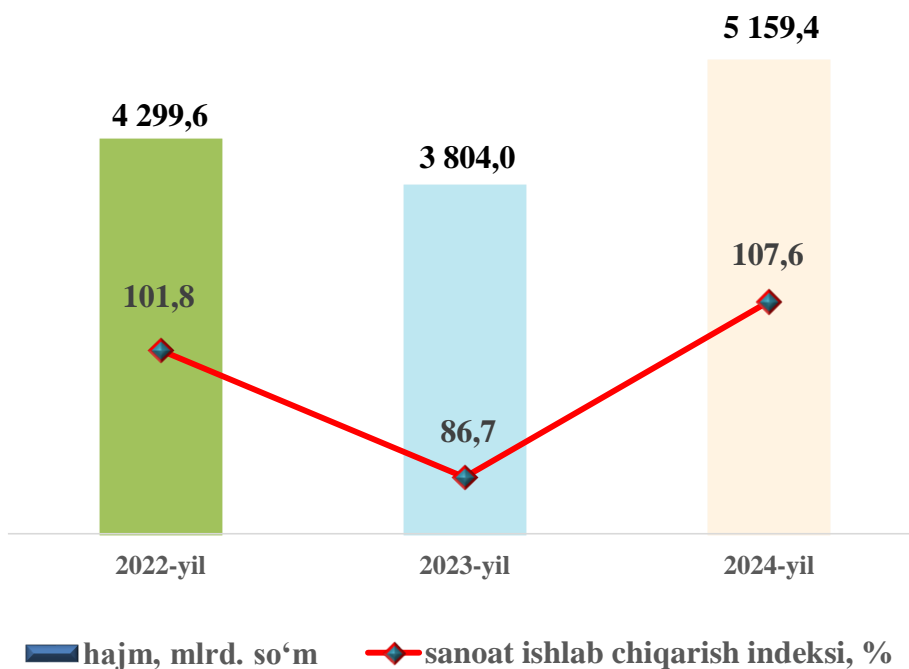
Mahsulotlar ishlab chiqarishning eng katta hajmi ishlab chiqaradigan (qayta ishlaydigan) korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan bo‘lib, ishlab chiqarish hajmi 4091,9 mlrd. so‘m bo‘lib, jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 79,3 foizni tashkil etdi.

Shuningdek, hisobot davrida jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash faoliyat turi bo‘yicha 963,6 mlrd. so‘m (jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 18,7 %), suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish faoliyat turlari bo‘yicha 23,1 mlrd. so‘m (0,4 %) hamda tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash faoliyat turi bo‘yicha 80,8 mlrd. so‘m (1,6 %) mahsulotlar ishlab chiqarilgan.

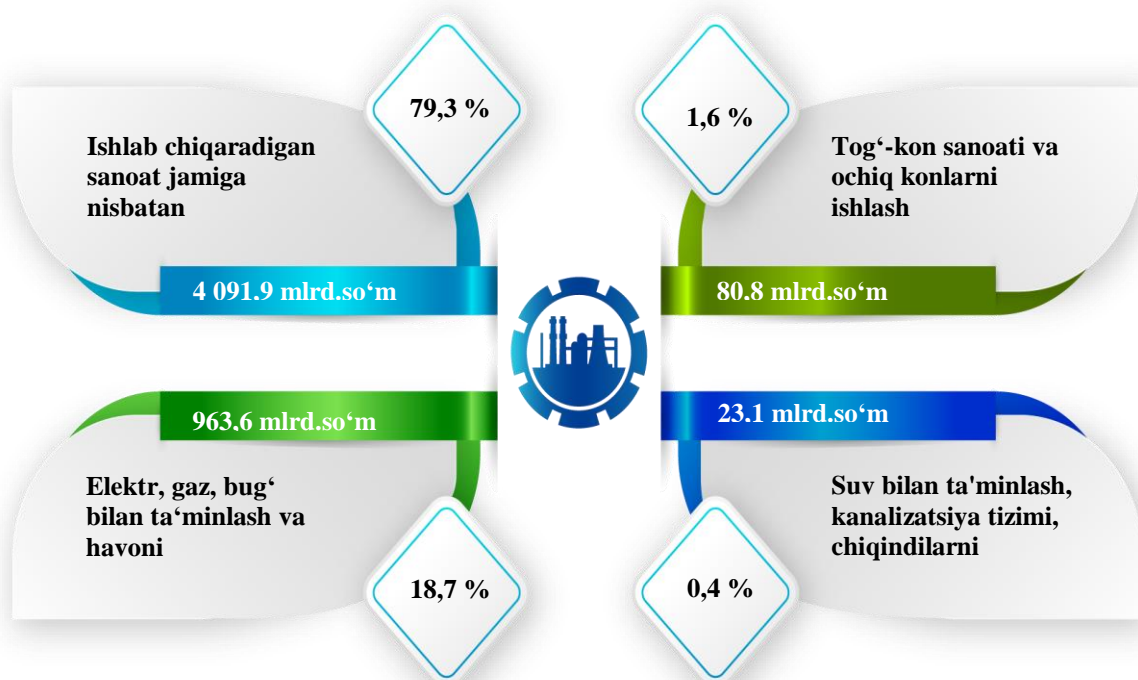
Sanoat ishlab chiqarishning o‘shishiga elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash korxonalari ham munosib hissa qo‘shdi, ularning jami sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 18,7 foizni tashkil etdi.

Yanvar-mart oylarida sanoat ishlab chiqarish hajmi va o‘sinh sur‘ati

2024 yilning yanvar-mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish tarkibi

**Yanvar-mart oylarida iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha
sanoat mahsulotini ishlab chiqarish**

	<i>mld. so‘m</i>		<i>fizik hajm indeksi, %</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foiz hisobida</i>	
	<i>2023 y.</i>	<i>2024 y.</i>		<i>2023 y.</i>	<i>2024 y.</i>

**Iqtisodiy faoliyatning alohida
turlari bo‘yicha sanoat
mahsulotlarini ishlab
chiqarish hajmi**

3 804,0   5 159,4   107,6   100,0   100,0

iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha:

**Tog‘-kon sanoati va ochiq
konlarni ishlash**

33,0   80,8   139,7   0,9   1,6

ulardan:

Tog‘-kon sanoatining boshqa
sohalari

23,4   64,0   135,8   0,6   1,3

Yopiq usulda qazishga texnik
yordam ko‘rsatish

9,6   16,8   156,2   0,3   0,3

Qayta ishlash sanoati

3 239,9   4 091,9   106,6   85,2   79,3

undan:

Oziq- ovqat mahsulotlari,
ichimliklar va tamaki
mahsulotlarini ishlab chiqarish

617,9   812,7   110,2   16,2   15,7

To‘qimachilik mahsulotlari,
kiyimlar, teri va unga tegishli
mahsulotlar ishlab chiqarish

720,0   937,3   109,0   18,9   18,2

Yog‘och va po‘kak buyumlar,
pohol va to‘qish uchun
materiallardan buyumlar,
qog‘oz va qog‘oz mahsulotlari,
mebellar ishlab chiqarish

39,9   61,0   154,1   1,1   1,2

Yozilgan materiallarni nashr
qilish va aks ettirish

3,0   0,8   30,8   0,1   0,02

davomi

	<i>mlrd. so‘m</i>		<i>fizik hajm indeksi, %</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, foiz hisobida</i>	
	<i>2023 y.</i>	<i>2024 y.</i>		<i>2023 y.</i>	<i>2024 y.</i>
Kimyo mahsulotlari, rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	1 741,5	2 086,4	102,1	45,8	40,4
Koks va neftni qayta ishlash mahsulotlarini ishlab chiqarish	1,1	1,8	119,9	0,03	0,04
Asosiy farmasevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	2,0	1,1	38,0	0,1	0,02
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	67,1	152,8	121,6	1,8	3,0
Metallurgiya sanoati	0,3	0,3	98,2	0,01	0,01
Mashina va uskunalardan tashqari tayyor metall buyumlar ishlab chiqarish	12,9	19,3	119,6	0,3	0,4
Kompyuterlar, elektron va optik mahsulotlar ishlab chiqarish	-	-	-	-	-
Elektr uskunalari ishlab chiqarish	6,9	1,0	13,7	0,2	0,02
Boshqa toifalarga kiritilmagan mashina va uskunalari ishlab chiqarish	2,4	0,5	17,7	0,1	0,01
Mashina va uskunalari ta'mirlash va o'rnatish	1,1	0,5	66,3	0,03	0,01
boshqa tayyor buyumlarni ishlab chiqarish	23,8	16,4	62,7	0,6	0,3
Elektr, gaz, bug' bilan ta'minlash va havoni konditsiyalash	510,9	963,6	111,0	13,4	18,7
Suv bilan ta'minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig'ish va utilitatsiya qilish	20,2	23,1	84,4	0,5	0,4

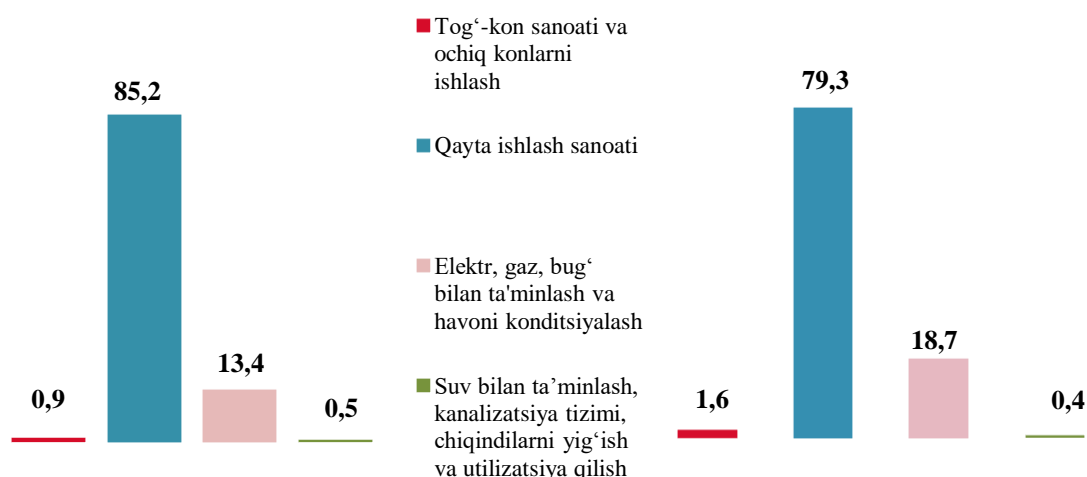
Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash korxonalari tomonidan 2024 yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 80,8 mlrd. so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 1,6 foizini tashkil etdi.

Tog‘-kon sanoatida ishlab chiqarilgan mahsulotlar turi bo‘yicha Tabiiy gaz olish hajmi o‘tgan yilning shu davriga nisbatan 12,6 foizga, gaz kondensati 12,0 foizga pasayganligini kuzatish mumkin.

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(umumiy hajmga nisbatan ulishi, foiz hisobida)

2023 yil yanvar-mart

2024 yil yanvar-mart

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsuloti turlarini ishlab chiqarish
(yirik korxonalar bo‘yicha)

	o‘lchov birligi	yanvar-mart oylarida		2023 yilga nisbatan, % hisobida
		2023 y.	2024 y.	

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Tabiiy gaz ishlab chiqarish	mln.m.kub	265,7	232,3	87,4
Ohak tosh	ming tn.	49,4	43,6	88,3
Chaqiq tosh	ming tn.	-	-	-

davomi

	o‘lchov birligi	yanvar-mart oylarida		2022 yilga nisbatan %, hisobida
		2023 y.	2024 y.	
Qayta ishlash sanoati				
Aroq mahsulotlari	ming l. 100% spirt	879,1	902,9	102,7
Yumshoq bug‘doy va spelta uni	ming tn.	18,4	10,4	56,5
Makaron mahsulotlari va shu kabi xamirdan tayyorlangan mahsulotlar	tn.	177,5	483,6	272,5
Birinchi navli undan tayyorlangan bug‘doy noni, og‘irligi 600 g. (buxanka)	tn	41,6	12,0	28,8
Guruch mahsulotlari	tn	1 382,3	-	-
Tozalangan paxta yog‘i va uning fraksiyalari (kimyoviy modifikatsiya qilinganlaridan tashqari)	tn.	2 820,9	2 090,8	74,1
Yirik shoxli qoramollar uchun tayyor omuxta yem mahsulotlari	ming tn.	2,8	0,2	5,7
Paxta tolasi	ming tn.	9,3	11,6	124,9
Paxta chigiti	ming tn.	14,3	16,5	114,9
Paxta tiviti (lint)	tn.	840,7	1 022,0	121,6
Asosiy noorganik kimyoviy moddalar (dinatriy karbonati)	ming tn.	54,2	58,4	107,7
Polietilen	ming tn.	64,3	70,4	109,5
Polipropilen	ming tn.	19,2	21,9	114,2
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash				
Ishlab chiqarilgan elektr energiyasi	mln.kVt/s	1 387,1	1 572,2	113,3
Bug‘ va issiq suv (issiqlik energiyasi)	ming Gkal.	22,1	21,6	97,6

davomi

	o‘lchov birligi	yanvar- mart oylarida		2023 yilga nisbatan, % hisobida
		2023 y.	2024 y.	

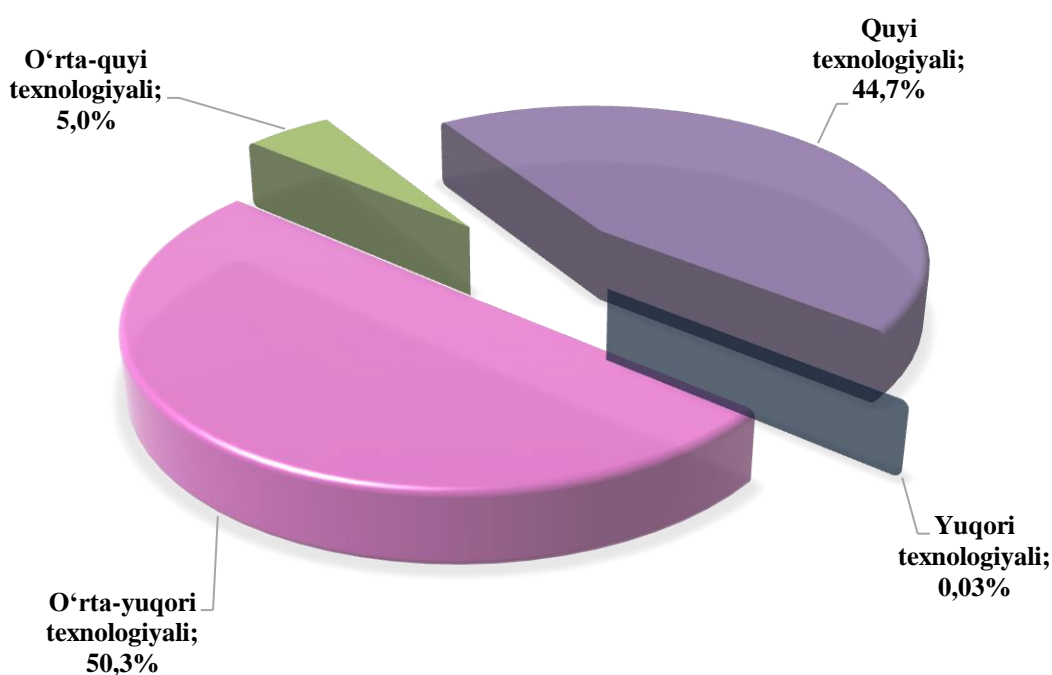
Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish

Suvga ishlov berish va suv quvurlari bo‘yicha taqsimlash xizmatlari	mln. so‘m	14 972,9	16 872,9	112,7
Oqava suvlarni yo‘qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo‘yicha xizmatlar	mln. so‘m	1 643,3	2 039,4	124,1

2024-yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 4 091,9 mlrd. so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 79,3 % tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmoqning ulushi 0,03 foizni, o‘rta-yuqori texnologiyali 50,3 foizni, o‘rta-quyi texnologiyali 5,0 foiz va quyi texnologiyali 44,7 foizni tashkil etdi.

2024-yilning yanvar-mart oylarida ishlab chiqarishning texnologik tarkibi bo‘yicha ishlab chiqaradigan sanoat tarkibi

O‘z navbatida, ishlab chiqaradigan sanoatda o‘tgan yilning mos davriga nisbatan, portlandsement 5,1 martaga, makaron mahsulotlari 2,7 martaga, polipropilen 14,2 foizga, polietilen 9,5 foizga, aroq 2,7 foizga oshgan bo‘lsa, bug‘doy noni ishlab chiqarish o‘tgan yilga nisbatan 71,2 foizga, yumshoq bug‘doy va spelta uni 43,5 foizga, pishirilgan ip 28,6 foizga, tozalangan yog‘lar va uning fraktsiyalari 25,9 foizga pasayganligini kuzatish mumkin.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta‘minlash va havoni konditsiyalash korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 963,6 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 18,7 foizni) tashkil etdi.

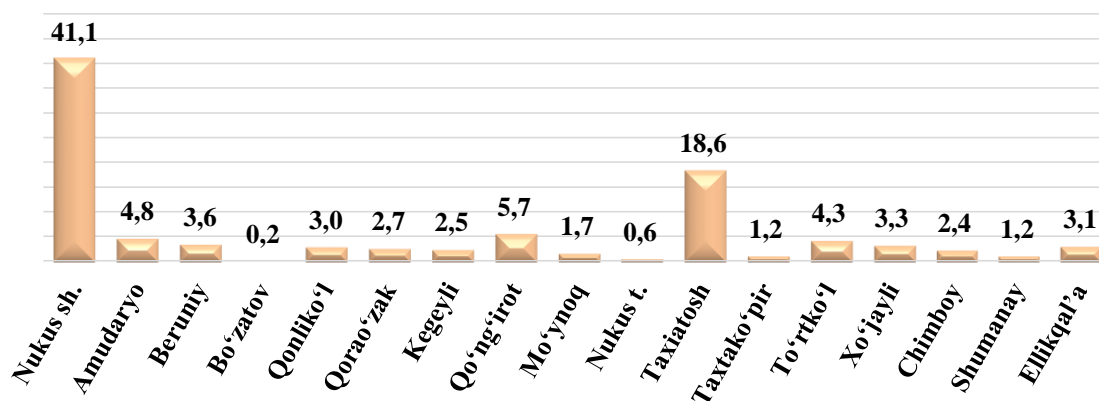
Suv bilan ta‘minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 23,1 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,4 foizi) tashkil etdi.

O‘tgan yilning mos davriga nisbatan suvga ishlov berish va suv quvurlari bo‘yicha taqsimlash xizmatlarining 12,7 foizga, oqava suvlarni yo‘qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo‘yicha xizmatlarning 24,1 foizga oshganligi kuzatildi.

Shahar va tumanlar bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish hajmlari (jamiga nisbatan ulishi)

Respublika sanoat ishlab chiqarish hajmi tarkibida eng ko‘p ulushi Nukus shahri (jami ishlab chiqarish hajmining 41,1 %), Taxiatioosh (18,6 %), Qo‘ng‘irot (5,7 %), Amudaryo (4,8 %), To‘rtko‘l (4,3 %), Beruniy (3,6 %) va Xo‘jayli (3,3 %) tumanlari hissasiga to‘g‘ri keladi.

Shahar va tumanlar bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish hajmi (respublika bo‘yicha jamiga nisbatan ulishi, foiz hisobida)

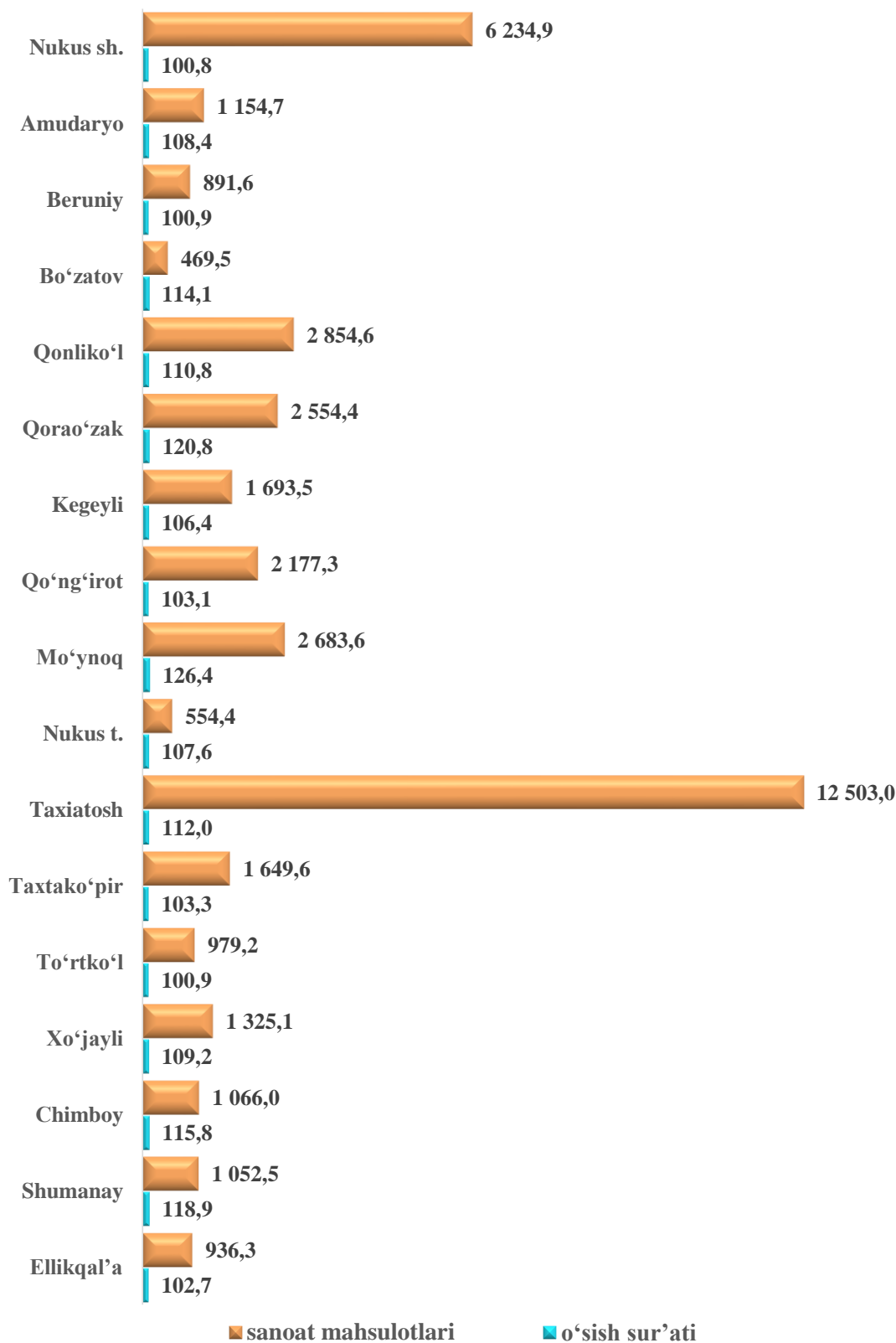
2024-yilning yanvar-mart oylarida shahar va tumanlar bo‘yicha sanoat mahsulotlari ko‘rsatkichlari

	<i>sanoat mahsulotlari, mlrd. so‘m</i>	<i>jamiga nisbatan ulushi, %</i>
Qoraqalpog‘iston Respublikasi	5 159,4	100,0
Nukus sh.	2 119,1	41,1
<i>tumanlar:</i>		
Amudaryo	245,3	4,8
Beruniy	183,2	3,6
Bo‘zatov	10,3	0,2
Qonliko‘l	153,8	3,0
Qorao‘zak	139,0	2,7
Kegeyli	126,9	2,5
Qo‘ng‘irot	296,4	5,7
Mo‘ynoq	90,3	1,7
Nukus	30,0	0,6
Taxiatosh	960,9	18,6
Taxtako‘pir	64,1	1,2
To‘rtko‘l	224,4	4,3
Xo‘jayli	170,8	3,3
Chimboy	123,4	2,4
Shumanay	61,1	1,2
Ellikqal‘a	160,4	3,1

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish

	<i>Ishlab chiqarish hajmi, aholi jon boshiga, ming so'm</i>	
	<i>sanoat mahsulotlari</i>	<i>o'sish sur'ati</i>
Qoraqalpog'iston Respublikasi	2 572,3	106,2
Nukus sh.	6 234,9	100,8
<i>tumanlar:</i>		
Amudaryo	1 154,7	108,4
Beruniy	891,6	100,9
Bo'zatov	469,5	114,1
Qonliko'l	2 854,6	110,8
Qorao'zak	2 554,4	120,8
Kegeyli	1 693,5	106,4
Qo'ng'iro't	2 177,3	103,1
Mo'ynoq	2 683,6	126,4
Nukus	554,4	107,6
Taxiatosh	12 503,0	112,0
Taxtako'pir	1 649,6	103,3
To'rtko'l	979,2	100,9
Xo'jayli	1 325,1	109,2
Chimboy	1 066,0	115,8
Shumanay	1 052,5	118,9
Ellikqal'a	936,3	102,7

2024-yilning yanvar-mart oylarida aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan sanoat mahsulotlari hajmlari va o‘shish sur‘ati
ming so‘mda, % da

2024-yilning yanvar-mart oylarida tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish

Tarmoqlar aro sanoat kooperatsiyasini rivojlantirish, tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish dasturini amalga oshirish doirasida tadbirkorlik subyektlari tomonidan 2024-yilning yanvar-mart oylarida 109,7 mlrd. so‘mlik mahalliyashtirilgan mahsulot ishlab chiqarildi.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi buyumlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliyashtirish hajmlarining o‘sishi bo‘yicha chora-tadbirlarning amalga oshirilishi, korxonalarining ishlab chiqarish faoliyati uchun zarur bo‘lgan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishni o‘sishining va import tovarlari qisqarishining omillaridan biri hisoblanadi.

Mahalliyashtirish dasturining asosiy ko‘rsatkichlari

	2023-yil yanvar-mart	2024-yil yanvar-mart
Loyihalar soni, <i>birlik</i>	10	8
Korxonalar soni, <i>birlik</i>	9	8
Ishlab chiqarish hajmi, <i>mlrd.so‘m</i>	68,4	109,7
Eksport qilingan mahalliyashtirilgan mahsulot hajmi, <i>mln. AQSh doll.</i>	5,9	3,5
Yaratilgan yangi ish o‘rinlari, <i>birlik</i>	5	21

Chet el investitsiyalari ishtirokidagi korxonalar mahsulotlarining ishlab chiqarilishi

Hisobot davrida xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar tomonidan 2 591,5 mlrd. so‘mlik mahsulot ishlab chiqarildi. Qo‘shma korxonalarining sanoat ishlab chiqarishdagi ulushi 50,2 foizni tashkil etdi.

STATISTIK KO‘RSATKICHLARGA IZOHLAR

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxonada tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo‘ljallangan, o‘zining nosanoat bo‘linmalariga va kapital qurilishga mo‘ljallangan mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi; ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar);

Sanoat ishlab chiqarishda o‘zgarish indekslari – solishtirma davrlarda mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) fizik hajmining o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir; Iste‘mol mollari – asosan shaxsiy iste‘mol yoki foyda olish bilan bog‘liq bo‘lmagan boshqa maqsadlarda foydalanadigan sanoat mahsulotlari; iste‘mol mollari ishlab chiqarish hajmi amaldagi narxlarida (QQS va aksizlar bundan mustasno) hisoblab chiqiladi;

Natura ko‘rinishida sanoat ishlab chiqarish hajmi – boshqa korxonalarga jo‘natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o‘z ichiga oladi, ya‘ni yalpi mahsulot;

Ishlab chiqarishni texnologik rivojlanish darajasiga ko‘ra guruhlash Yevrostat texnologik faoliyatining tasnifi asosida ishlab chiqilgan.

Mahalliyashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; Mahalliyashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to‘lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo‘lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi; mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno);

Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo‘yicha hisob-kitob qilgan holda to‘ldiriladi.